

Ljudje, ki so dosedaj gospodarili v mestnem in okrajnem zastopu, so imeli pred očmi samo širjenje nemštva in protestantizma. Z usta novitvijo Jugoslavije je prišlo ljudstvo do svojih pravic v mestu in v okraju.

V četrtek, dne 2. januarja ob 11. uri je prisel zastopnik vlade, okrajni glavar dr. Lajnsič, v družbi generala Maistra, komisarja dr. Pfeiferja in dveh zastopnikov Narodnega sveta v mariborsko mestno hišo. Naznanil je navzočemu županu dr. Schmidererju in obč. očetom, da je mestni svet razpuščen, župan odstavljen in na mesto njega imenovan Slovenec dr. Viljko Pfeifer za vladnega komisarja (župana). Župan dr. Schmiderer se je branil in je izjavil, da se uda samo sili. Ko pa je videl pred seboj vrhovnega poveljnika obmejne jugoslovanske armade generala Maistra, se je udal. S tresočim se glasom je izjavil, da je pripravljen oddati županske posle. Takoj se je raznesla radostna vest, da Maribor nima več nemškega župana. Stoletni nemčurški okovi so strli. Vodilna mesta na magistratu so prevzeli Slovenci, ostali uradniki pa so prisili, naj se jih pusti v službi. Mestno policijo je prevzela jugoslovanska državna policija.

Kakor z mestom, tako se je zgodilo tudi z okrajnim zastopom.

V torek, 7. prosinca 1919 ob 10. uri dop. je zadela nemško zastopstvo okrajnega zastopa že dolgo zaslužena usoda. Okrajni glavar dr. Lajnsič se je v spremstvu dr. Leskovarja in veleposestnika Robiča zglasil v prostorih okrajnega zastopa ter tam navzočim zastopnikom prečital odlok Narodne vlade SHS v Ljubljani, s katerim se razpušča okrajni zastop, ter je pozval načelnika dr. Schmidererja, da izroči posle okrajnega zastopa od vlade SHS za to imenovanemu komisarju dr. Leskovarju. Pod protestom, da se umakne edino le sili, se je potem izvršila predaja.

Pri predaji okrajnega zastopa je bivši načelnik dr. Schmiderer tudi povedal, da so se doslednji seveda nemški zastopniki že koncem oktobra izjavili za Nemško Avstrijo. Par nemških in positi nemških gospodov iz Maribora je torej hotelo ves okraj, ki je po svoji veliki večini slovenski, spraviti v nemško sužnost. Naš slovenski kmet, naš slovenski delavec naj bi po volji teh nemških gospodov pomagal s svojim delom, s svojimi sredstvi in s svojimi žulji popraviti Nemcem to, kar je nemški vojak celih štiri in pol leta rušil in podiral po Francoskem, Belgiji, Švici itd. In taki ljudje potem še govorijo, da je proti Wilsonovim načelom, če se z odločnim nastopom prepreči taka lumparija.

Slovenski možje v mestnem in okrajnem zastopu bodo imeli veliko posla, da popravijo vsaj za silo to, kar so zakrivali nemčurji skozi dolgo vrsto let. Mestno in okrajno gospodarstvo je popolnoma zavoženo. Mesto in okraj sta podpisala več milijonov kron vojnega posojila in najemala dolgove na račun davkoplačevalcev. Ceste po okraju so popolnoma zanemarjene, novih se ni gradilo, za živinerejo in druge gospodarske panoge se ni prav nič skrbelo. Šolstvo je bilo popolnoma v nemčurških rokah. Naloga naših mož bo, da dajo ljudstvu slovensko šolo, tako v mestu, kakor v okraju, in da skrbijo pred vsem za dobre ceste in druge gospodarske naprave.

Zivel slovenski Maribor! Zivel slovenski okr. zastop!

Železniška zveza med Čehoslovaško in Jugoslavijo.

Sv. Trojica v Hal, 1. jan.

Dne 29. dec. smo imeli v prostorih g. Maučiča nagloma naznanjen shod. Kot poseben odposlanec iz Prage k jugoslovanski vladi v Beograd se je na svojem potu mudil med nami tukajšnji rojak iz zavedne občine Dole na g. nadporočnik med. dr. Franc Marinič. Razkril nam je na shodu v skoraj dve uri trajajočem, vsestranskem pripoznanem, stvarnem govoru razne početne vzroke, da je morala kot naša edina rešitev nastati toliko zaželjena, toda ponekod od ljudstva premalo pozdravljena Jugoslavija, čemur je v Halozah vzrok rovarsko delo posilinemških vinogradskih posestnikov prejšnjega gnilega Ptuja, ki skrito kot ponočni ščurki ščuvajo in k obrekovanju proti Jugoslaviji podkupujejo svoje po pokojnem smrdljivem „Štajercu“ okužene ljudi. Razpravljal je nadalje naš položaj sedanjosti in bližnje bodočnosti. Zanimalo nas je posebno, kako se

za našo mlado državo dejansko zavzema Čehoslovija in da ima za nas pripravljen petrolej in sladkor. Najnovejša novica za naše G. Haloze pa je bila, da je že zložila denar in začela z delom česko-francoska družba, katera bo po železnici zvezala Čeho- in Jugoslavijo, in da bo ta glavna železnična proga med obema državama, tekoča na ogrski strani po slovaškem in prekmurko slovenskem ozemlju, šla skozi Ptuj in potem po naši trojički (podlehniški) dolini dalje proti Rogatcu. Pripovedoval nam je nadalje, kako so se zavedni vojaki tudi zunaj na fronti pripravljali na veliki dogodek nastopa Jugoslavije, saj so morali biti večkrat priče, kaka zverinska nad jugoslovanskim ljudstvom so doprinali avstrijsko-nemški oficirji, zdaj vesli tu po 130 kmetov, sedaj vesli tam po 60 žen iz mirnih vasi na že pripravljene vislice; vprašali so pa naši vojaki zakaj se to godi, so jim je reklo: Ne vemo, ali pa je zarenčal nemški oficir: Weil man mit der slavischen Bagasch weg muss (ker moramo slovansko sodrgo uničiti).

Za ta podučni govor smo bilo g. Mariniču prav hvaležni. Želeti bi bili, da bi bivši vojaki ljudstvu povsod oči odprali, kako so z Jugoslovani delali v bivši Avstriji, v državi slabih nog, puhle glave in bolnega želodca, kot se je g. govornik večkrat izrazil, da potem hujšaki ne bodo nikjer več našli odprtih ušes, kadar bodo tulili in mijavkali za starimi krivičnimi nadpravicami.

G. kaplan Rafael Potrč je imel nato pripravljen odločen protest zoper postopanje Italijanov na slovenski zemlji in ta se je poslal NV v Ljubljani.

Tukajšnjemu krajevemu Narodnemu svetu (v predsedstvu so gg. Potrč in nadučitelj Kožuh in Predan) je okrajni Narodni svet v Ptuj u že javil, da bodo iz županskih stolcev kmalu marširali pobožni romarji k cesarju na Dunaj in njih srčni prijatelji.

Tuti v naši župniji je nova španska bolezen neusmiljeno nastopala. Kakor smo slišali iz novoletnega oznanila, jih je umrlo v starem letu 183, leto prej pa samo 80.

Zavedni ljudje so tukaj Jugoslavije veselili. Daj Bog, da bo zdrava in močna!

Razne politične vesti.

Slovenski mladeniči, Jugoslavija vas kliče. Mladeniči letnikov 1895, 1896, 1897, 1898, 1899 so vpoklicani pod orojce. Domovina, svobodna Jugoslavija vas prosi pomoči. Nemec, Madžar in Italijan nas hoče oropati ravnokar dobljene svobode. Iztrgati nam hočejo najlepše kose jugoslovanske zemlje. Da bomo mogli zavarovati naše obmejne kraje pred vpadom divjaških nemških in madžarskih tolp, vas prosimo, slovenski mladeniči, vstopite radevolje v jugoslovansko armado. Natančneje o javljanju razvidite iz vpoklicanih oglasov. — Nad 4 leta ste služili tujcem, za tujce ste prelivali kri, za tujce so mnogi žrtvovali svoje življenje in svoje zdravje, pojdite torej vsaj za nekaj mesecev na pomoč svoji toližajljivi jugoslovanski domovini. Premalo je, če se trkate na prsa in kličete: Živijo Jugoslavija!, če pri polnih čašah napijate domovini. Pokazite dejanski svoje pravo jugoslovansko rodoljublje! Slovenski mladeniči, na plan!

Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo dne 19. t. m. po rani službi božji shod pri Veliki Nedelji v šoli. Popolnjen isti dan po večernicah je shod v Društvenem domu v Središču. Govorita gg. posl. M. Brenčič in nadrevizor Vlad. Pašenjak o političnem in gospodarskem položaju.

Shod v Lučanah. V nedeljo, dne 19. januarja, ob 11. uri predpoldne, se vrši v Lučanah jugoslovanski shod pri Ulbrihu. Pridejo govorniki iz Maribora.

Brežice. Vsi na protestni shod zoper Italijo, ki nam trga naše Primorje. Shod se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Vsi na shod! Govorita dr. Hohnjec in dr. Beakovič. — Isti dan, popoldne ob polu 3. uri se vrši v istih prostorih občni zbor Slov. kat. izobraževalnega društva, kjer govori mladino ljub dr. Hohnjec iz Maribora.

Mirova konferenca se bo kmalu začela. Wilson se bo udeleževal začetnih sej. Jugoslovanska odposlanca Pasić in Žolger sta že odpotovala v Pariz. Predmir bo sklenjen baje že v šestih tednih, pogajanja za končnoveljavn mir bodo trajala nate še približno dva meseca, tako da bo mir sklenjen okoli 1. maja.

Mariborsko mestno svetovalec. Za mestne svetovalce v Mariboru so predlagani izmed Slovencev: dr. Rosina, dr. Leskovar, dr. Jerovšek, V. Weixl in, zalezn. uradnik Kitak; izmed socialnih demokratov: F. Leskovar in V. Močnik; izmed Nemcev: Julij Pfrimer, Karel Nasko in stavbenik Misera.

V Dravski dolini, zlasti v Marbegu in na Muti je zavladovalo med nemčurji precejšnje ogorčenje. Prišla je namreč močnejša vojaška posadka in dela red. Drezali in izzivali so s svojim obnašanjem, z jeziki in vsenemškimi trakovi tako dolgo, da so pridrezali vojaško posadko sebi na vrat. Slovenci niso bili več varni ne imetja ne življenja. Napadli so naše vojake z našimi znaki, ki so prišli na dopust in še celo tukajšnjega vojaškega poveljnika. Slovenci se niso smeli zganiti, nemški vojaki pa so se vračali in postopali, kakor da bi bili v nekaj blaženem rajhu. In sedaj se čudijo, da je naše potrpežljivosti konec! Norci! še vedno mislijo, da bodo delali s Slovenci kakor svinja z mehom. Tako je bilo nekdat a ne bode nikoli več. Čajte: nikoli več!

Orožni listi so v Mariboru vsi preklicani. Z današnjim dnom se mora v Mariboru od dati vse orožje na Rotovškem trgu.

Odstavljeni so nemčurški župani v Marenbergu, na Muti, v Breznu, v Remšniku, na Gornji Vižingi, pri Sv. Primožu nad Vuzenico in v Gortini. Na njih mesta so imenovani slovenski gerenti. Občinski zastopi teh občin so razpuščeni.

Slovenska politika. V Ljubljani sestavljajo novo vlado. V njej bodo zastopane enakomerno vse tri slovenske stranke, Predsedoval bo član Vseslovenske ljudske stranke, kateri bo pripadalo poverjenstvo za notranje zadeve, za uk in bogodastje ter kmetijstvo, ki se prideli ali poverjenstvu za notranje zadeve ali poverjenstvu. Sedaj se vršijo pogajanja za sestavo začasnega državnega veča. (držav. zbora v Beogradu) in pokrajinskega zbora (dež. zbora v Ljubljani). Slovenci dobimo v držav. 39 poslancev, od teh dobi Vseslovenska ljudska stranka 19, jugosl. demokratska stranka 12, soc. demokrati 3, tržačani 2 poslance. V pokrajinskem zboru bo imela naša stranka 89, jugoslovanska demokratska stranka 24, soc. demokratje 8 in Tržačani 3. Kdaj se bosta sestala oba zbora, še ni določeno. Štajerski pristaši Vseslov. ljudske stranke zbirajo v četrtek, dne 16. t. m. v Celju.

Za Narodni Svet sta darovala Karel in Roza Kantzner, postajenačelnik v Pesnici, 200 K.

Notranji boji v Berlinu. Nemčijo so vzeli v svojo oblast socialni demokratje, ki bi radi ustanovili socialistično republiko. V tem so si vsi edini. Nasprotujejo pa si razne socialdemokratske stranke v tem, kako se naj pride do trajne vlade socialnih demokratov na Nemškem. Večina socialistov je mnenja, da je treba sklicati ustavotvorno nemško skupščino, ki bo, kakor upajo socialni demokratje, socialistična ter bo potrdila sedanjo začasno socialdemokratsko vlado. Voditelja večinskih socialistov sta Ebert in Scheideman, ki sedaj na Nemškem vladata, ali boljše rečeno bi rada vladala. Radikalni socialisti pa nočejo nič slišati o nemški ustavotvorni skupščini, temveč hočejo svojo socialistično nadoblast kratkoma vsiliti nemškemu narodu. Celo Nemčijo bi radi pretvorili v veliko socialistično občino, kjer ni nobene zasebne lasti, ne zasebnega posestva, ne zasebno posedovane tvornice, ampak samo splošna last. Vodja te skozinsko revolucionarne stranke je Libkneht. Kar so boljševiki na Ruskem, to so Libknehtovci na Nemškem. Ker radikalni socialisti, ki jih ruski boljševiki hujkajo in podpirajo z denarjem, ne morejo priti do vlade, zbirajo okoli sebe nezadovoljno delavstvo in vojaštvo, s katerim so začeli boj zoper večinske socialiste in njim vdane vojake. Nekaj dni se divjajo ti krvavi in ljuti boji po berlinskih ulicah. Vsak dan so krvavi poboji in divjaška razdejavanja. Število mrtvih in ranjenih je visoko. Doda se ni gotovo, ali zmaga v Berlinu Scheideman ali Libkneht. Iz tega se vidi, na kakšen način socialni demokratje rešujejo in osrečujejo svet in človeštvo.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Kot kaplan v Ormož pride č. g. Pavel Vesenjak, dosedaj vojni kurat.

Slovenski bogoslovci. V mariborsko bogoslovje je v zadnjem času stopil g. Zdošek, abiturient celjske gimnazije, ter dva abiturienta ljubljanske gimnazije. V Mariboru je sedaj v I. letniku 9 bogoslovcev, v zadnjih treh letnikih pa skupno 12 bogoslovcev. V Ljubljani je v zadnjih treh letnikih skupno 17 bogoslovcev, v prvem letniku pa 52 bogoslovcev, tako da se v I. letnik niče več ne sprejme.

Novoletni sprejem. Našemu gospodu knezoškofu se je poleg raznih odličnih oseb dne 1. januarja 1919 poklonil stolni kapitelj z mariborsko duhovščino, da mu v svojem imenu in v imenu duhovnikov lavantinske škofije spoštljivo izreče čestitke k novemu letu, s katerim začena tridesetletnica njegovega apostolskega delovanja. Po nagovoru gospoda stolnega prošta, ki je poudarjal in obljubljal zlasti zvesto izpolnjevanje novega cerkvenega zakonika, se je naš nadpastir zahvalil za čestitke, vabil k marljivemu delu za to, kar je v človeku večno, za izveličanje duš ter je želel pričujočim duhovnikom in vsej duhovščini lavantinske škofije petero v teh časih prepotrebni milosti, za katere sleherni mašnik vsak dan prosi pri pripravi za sveto mašo, namreč: veselje z mirom, poboljšanje življenja, čas k resnični pokori, milost in tolažbo Svetega Duh, stanovitnost v dobrih delih.

Mariborski Orel ima jutri, petek, dne 10. prosinca v gimnazijski telovadnici ob 4. uri svoj redni občni zbor. Bratje, Orli, na plan!

Izrečani porotniki za celjsko poroto. Za celjsko zasedanje porotnega sodišča, ki se prične dne 13. januarja, so bili izrečani sledeči porotniki: Mihael Zevnik, posestnik, Zupelevec; Avgust Faleschini, Brežice; Franc Skala, pos., Videm; Andrej Kos, trgovec, Bizeljško; Jurij Krašovec, trgovec, Zalec; Franc Oset, pos., Grušovlje; Ivan Lovrenčak, pos., Lemberg; Franc Vuga, trgovec, Sv. Vid; Viktor Rössner, pos., Braslovče; Jožef Kolar, pos., Ivenca; Jurij Samec, mlinar, Pouze; Franc Lindič mizar, Sv. Vid; Anton Stepišnik, pos., Trnovlje; Ivan Brezinček, gostilničar Rogatec; Maks Turnšek, pos., Zlavor; Dominik Gajšek, mesar Slovenjgradec; Jer. Puh, oskrbnik Velenje; Josip Kosar, gostilničar Rajhenburg; Ivan Einfalt, usnjar Rogatec; Blaž Urlep, pos., Lokarje; Franc Jelen, gostilničar Polzela; Janez Berna, čevljar Celje; Janez Cesar, kipar Mozirje; Josip Steiner, pos., Zalec; Josip Levstik, oskrbnik Bizeljško, starigrad Salm, grajščak, Dobrišjavas; Karel Paierhuber, ključavničar, Slov. Gradec; Franc Majcen, trg. Dol; Franc Marčič, tessarski mojster, Slovenjgradec; Ignacij Mozer, gostilna Zidanmost; Josip Brglez, pra. Ostrožno; Alojzij Štribar, pos., Dobrtešjavas; Franc Oset, veletrgovec Vransko; Josip Delakorda, trgovec, Arclin; Josip Savelj, trgovec Sv. Jurij ob juž. žel.; Anton Ulaga, pos., Sv. Lenart. Nadomestni porotniki: Jakob Štrabar, trg. Griže; Josip Piliš, pos., Trnovlje; Josip Sucher, oskrbnik Celje; Alojzij Kukevec, poslovođa Celje; Martin Vedenik, pos., Dolenjavas; Franc Karbenc, trg. Celje; Jos. Strinc, trg. Celje; Jos. Gutwald in Franc Konfidenti, pos., Celje.

Slovanska čitalnica v Mariboru ima redni občni zbor prihodnje nedelje, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih v Narodnem domu z običajnim dnevnim redom. Vsi udje so vabljeni k obilni udeležbi. — Odbor

Zvest uslužbenec naše tiskarne umrl. Dne 6. januarja je umrl dolgoletni uslužbenec naše tiskarne Jožef Volmaier. Celih 26 let je bil zaposlen v Cirilovi tiskarni kot pomožni delavec. N. p. v m.

Ljudska knjižnica na jezikovni meji prosi vse tiste rodoljube, ki imajo shranjene vse številke »Slovenskega Gospodarja« in »Malih Novic« iz l. 1918, da ji jih blagovolijo odstopiti. Prosimo, da se dotične številke pošljejo v uredništvo »Slovenskega Gospodarja«.

Prekmurske novice. Za l. kaplana v Beltincih je nastavljen bivši vojni kurat Stefan Lejko, za kaplana v Törniščih pa bivši vojni kurat Vinko Kos. Prestavljen je kaplan Št. Horvat iz Beltincev k Sv. Jurju, Jožef Tivadar iz Törnišča za II. kaplana v Beltincev.

Posojilnice in hranilnice so skoro povsod znižale obrestno mero za hranilne vloge na 3%.

Razpis služb. Pri okrajnem glavarstvu v Velikovecu je namesniti štiri pomožne pisarniške moči, in spopolniti mesto uradnega sluga. Dve tretjini teh službenih mest ste pridržani izrecno vojnim invalidom, če sicer dokažejo sposobnost za nje. Pogoji: dopolnjeno 17. leto, jugoslovansko državljanstvo, pravno in spravedljivo, telesna in popolna službena sposobnost ter znanje obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi. Morebitne prošilke morajo biti neoznežene ali vdove brez otrok. Prednost imajo za pisarniška mesta prošilci, kateri so večji stenografije in strojepisja. Pravilno kolekovane in

opremljene prošilke naj se vložijo do 15. prosinca 1919 pri okrajnem glavarstvu SHS v Velikovecu.

Otvoritev brzojavne postaje pri poštne uradu Potpiat. Dne 31. decembra 1918 se je otvorila pri poštne uradu Podpiat, okrajno glavarstvo Potpiat, brzojavna postaja z omejeno brzojavno službo.

Za vodjo vinarske in sadlarske šole v Mariboru je namesto odstavljene Zveiflerja imenovan g. Jakob Žnidarič.

Častno občanstvo. Občini Zerkovci in Dagoše sta imenovali generala R. Maistra in glavarja dr. Lajnsica svojim častnim občanom. Iskreno čestitamo!

Nov slovenski zdravnik dr. Vilko Marin, večletni sekundarni zdravnik v deželni bolnici v Leobnu, se je naselil z novim letom v Mariboru; kraj in čas ordinacije se objavi pri nastopu.

Za Vauhnikov spomenik so darovali: M. Breznik na G. Bregu pri Ptaju 4 K, Al. Kokalj, župnik v Vurbergu 5 K, dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru 20 K, dr. Fr. Kovačič, prof. v Mariboru 15 K, Slavko Senčar pri Mali Neleli 10 K kot prejeta nagrada za najdeni in vrnjeni denar Jož. Bezjaku, p. Kal. Vauptič, superior v Mettersdorfu pri Čmureku 10 K.

Vojaške pokojnine in preskrbnine. Glasom obvestila likvidirajočega vojnega ministrstva se bodo vojaške pokojnine in preskrbnine za vojaške osebe, ki prebivajo izven Nemške Avstrije, izplačevale tudi v bodoče do nadaljnjih dogovorov obojestranskih vlad od »Pokojninske likvidature intendance 2. zbora na Dunaju« neglede na državno pripadnost upravičencev. Poverjenik za finance: dr. Kukevec s r.

Za vdove in sirote padlih slov. vojakov. Solstvo vodstvo pri Sv. Marku niže Ptaja je nabralo pri zadnjem izplačevanju vojaških vzdrževalnih podpor pri Sv. Marku znesek 196 K, za vdove in sirote padlih slov. vojakov. Ta nabrani znesek se je izročil ptajskemu pododboru »Narodnega sveta«. Bog plati vsem darovalcem!

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. n.: Neimenovani iz P. namesto krompirja (po prof. Marinu) 200 K; Ferdo Prelog, SHS davčni oficijal, 5; Matko Krevh, kaplan, Remšnik, nabral 50; Četaltica in Bralno društvo v Gornjemgradu 34; Iv. Zdravec, župnik, Sv. Lovrenc na Drav. polju, 10; dr. Anton Suhač, župnik, Sv. Ana na Kremsbergu, 30; dr. Franjo Rosina, odvetnik, Maribor, 100 K; Kletarsko društvo v Ormožu 50; Id. Črepinko, SHS poročnik, Maribor, 100; dr. Ivan vitez Zolger, minister izv. službe, Danaj, 50; Prof. I. Miletič, Varazdin, mesto strokovnika dr. Pipišu, 20; M. Meško, župnik pri Kapeli, mesto venca na grob t. blagega župnika Fr. Zmazka 50; Martio Medved, župnik, Laporje, mesto venca na grob t. župnika Alojzija Suta, 50; dr. Franc Lukman, prof. bogoslovja, Maribor, 10; Vinko Maada, provizor, Črnaogora pri Ptaju: volilo t. župnika Matije Tertinek 50, dar duhovnikov udeležencev ograba t. g. župnika M. Tertinskega 250, skupaj 300 K; Ursula Orešnik Letuš, 50; Bralno društvo v Gor. Gradu 25; dr. Franc Lukman, profesor bogoslovja v Mariboru, mesto venca na grob t. g. Mihaela Lešnik 30; Odbor SHS žena v Ljubljani 5000; Neimenovani po dr. Medvedu 30; Franc Ogrizek, župnik, Dramlje, 20; dr. Josip Georg, odvetnik, Smarje pri Jelšah, namesto venca t. g. davčnemu upravitelju Lešniku, 50; Sattler Franc, Sv. Pavel pri Preboldu, 20; Leop. Patovar, veleposestnik Ivanjovci, 400; Okrajna posojilnica v Ormožu 50; Narodni svet v Slov. Bistrici 134; Okrajno sodišče SHS v Lutomeru od v kazenski zadevi U 219/18 od obtožene stranke prostovoljno vplačala 10 K; Mohorjani v ljuto nerski župniji 50; Janez Zajc, M. Straki, I. Kirar, Pepca Kirar, vsi iz Št. Para pri Mariboru, mesto venca t. g. t. Lojzku Šlik 80; Al. F. povodom vreden, restale izkašnje 20; M. Straki, župnik, Sv. Peter pri Mariboru, mesto venca na grob t. g. dekana Bohaca 20; Gaspar Zrako, župnik v Puščavi, 30; Pektar J., posestnik, Sv. Jakob v Slov. gor., mesto venca na grob t. g. dr. Vengerholca 20; Janko Verbanjšek, kaplan, Velika Nalelja, nabral 70; Okrajni odbor Smarje pri Jelšah, podpora za leto 1918, 60 K; Stana Ivan, Blagaj, Sv. Jurij ob Ščavnici, 34; Antona Hohajec, uradnik SHS moške kaznilnice v Mariboru, mesto venca na grob t. g. dr. Ralbi in Zorka Ravnik, odvetniški koncipient v Mariboru 20 K. — Vsem gg. dobrotnikom iskrena hvala! — Profesor M. Pirc, Maribor, Wildsamerjeva ulica 16, blagajnik

Za slovenske šole v Mariboru so našle darovali: gđ. Anica Ležovnik, učiteljica v Petrovčah, nabrala v Libojah 20 K, v Arčijasi 48 K, v Drešinjavi 63 K in v Petrovčah 119 K; Alojz Faleš v Račah, nabrala učenka Režika Falešova v gostilni v veseli družbi 12 K; Rosa Stabelj, Brumica, Dolenj-

sko, 36 K; Ivan Bauman, veleposestnik v St. Hji, 500 K; upravništvo »Slov. Naroda« 53 K; Ivan Mogorovič, občinski tajnik v Boljuni, 59 K; upravništvo »Slov. Naroda« 5 K; Drago Siroc v St. Juriju a juž. žel., nabral na Kladovškovi gostiji v St. Juriju 168.20 K; dr. Simon Dolar v Kranju v imenu gosp. Dolenčeve trgovine v Kranju v spomin naglo preminulega poslovođa g. Fr. Kukovca 70 K; Terezina Gorjup v Gabrijlu, pošta Stanjel, nabral g. M. Pegan, nadčuvaj v Mariboru, dne 23. 9. o priliki birmovanja v družini Pegan 52 K; Franc Stajko, darovali vojak iz župnije Sv. Tomaž pri Ormožu 34 K; upravništvo »Slovenskega Naroda« 76 K; Martin Voh, c. kr. finančne straže madkomisar v Mariboru, 10 K; Janko Ozmeš, c. kr. sodnik v Kozjem, 15 K; Mirke Kožuh, nadučitelj pri Sv. Duhu pri Ptaju, 20 K; Ivan Koudelka, okraj. tajnik v Mariboru, mesto venca na krsto pri Sv. Lenartu umrlega Jožefa Korošec, mlinarja in posestnika v Spodnjem Porčcu, 30 K; Moška in ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju nabrali v Kranju v dnevih blagdana in izročili g. dr. Korošcu 1217 K 65 vin.; Melhior Zorko, kaplan v Hajdini, 200 K; upravništvo »Slov. Naroda« 58.90 K; Franc Rožanc, učitelj, St. Pavel pri Preboldu, šentpavelska mladina dobilek igre »Cigani« 600 K; Miloš Germovšek, nadučitelj v Pilštajnu, nabral med učiteljstvom novodm. pogreba nadučitelja Alojza Trobiš v Koprivnici 50 K; zbirka v St. Hji v Slov. gor. in sicer župnik Evald Vračko 100 K, več dobrotnikov skupaj 100 K; zbirka g. Simona Wutt, c. kr. davčnega upravitelja v Celju in sicer Posojilnica v Celju 500 K, Anton Kolenc, veletržec, 200 K, Ferdo Golobranc 100 K, Južnostaj, hranilnica 100 K, Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju 100 K, Ivan Ravnihar 100 K, Rudolf Stermecki 100 K, Lila Stefančič v Gaberju 400 K, več dobrotnikov v manjših zneskih 1277 K; zbirka gđ. Pepce Krajnc v St. Juriju v Slov. gor. 300 K; zbirka v gostilni Golec po g. Gaberškemu 62 K; revident južne železnice Gregorij K 8.50; gospa Koroša nabrala na gostiji Gašper Železnik v Rečici na Paki 100 K; Kump Josip, sprevođnik južne železnice v Mariboru, nabral o priliki pogreba gđ. Ilke Golec K 24.50; Dramatično društvo v Mariboru, prebik slavnosti v Sv. Lenartu v Slov. gor. 400 K. — Prispevke je pošiljati na naslov moške podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru (blagajnik Frano Pišek v Mariboru, Narodni dom). — Solški

Špeharji so v soboto pripeljali na trg velike množine špeha in mesa. Magistrat je sporazumno z glavarstvom odredil, da smejo špeharji prodajati špeh po 22 K, meso pa po 14 K 1 kg. Kdor ni hotel prodajati po teh cenah, je smel svobodno peljati blago domov. Nekateri pa so le prodajali po določeni ceni. Prihodnje se sme prodajati špeh le po 22 K, meso pa po 14 K kilogram. — Obsojanja vredno je, da so nekateri ljudje v veliki goječi planili po špeharskih vozovih in so začeli pleniti. Vojaški oddelek je le s težavo napravil red. Pozivamo občinstvo, naj vendar ne nastopa tako proti špeharjem, sicer prihodnjic ne bo nihče več pripeljal živil na trg.

Gostilno s primernim stanovanjem za večjo družino želi vzeti v sradini mesta v najem boljša družina. Pismene ponudbe v uredništvo.

Zandarmerijski stražmojster v pokoju, 40 let star, oženjen, brez otrok, zdrav, želi primerne službe kot oskrbnik, nadzorik ali upravitelj, bodisi na veleposestvu, ali v industriji. Razume slovenski, hrvaški, nemški in deloma italijanski. Naslov v uredništvu.

Jugoslovanski skladni koledar je v vseh trgovinah, pisarnah, gostilnah in drugih javnih lokalitah neobhodno potreben. Koledar je opremljen s slikama sv. Cirila in Metoda, in ima obilo narodnih okraskov, ki jih je risal naš slikar Gaspari. Opozorjamo, da je naklada zelo majhna in ulegne biti kmalu razprodan. Koledar bo obenem služil kot primerna prispodoba nove dobe, tudi v družinskih sobah. Stane K 8 80 in se dobi v vseh knjigarnah.

Koledar za slovenske vojaške letos ne izide. — Dobil se bo v Cirilovi tiskarni čez nekaj časa same stenski koledar za pisarne na trdem kartonu.

Beležni koledar za l. 1919 je izdala knjigarna g. Ipl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani. Cena 2 K 20 v.

Slovensko-nemški slovar, ki ga prvotno izdal Praprotnik, predelal in nanovo izdal dr. Tominšek, je izšel v knjigarni Ig. pl. Kleinmayr v Ljubljani. Cena 6 K 60 v. Priporočamo!

Kdo ve kaj zanesljivega, od kdaj se pogreša vojak črnovojniškega pešpolka št. 6, 10. poljska stotinja, vojna pošta št. 296, Simon Škrbec, ozir. kdor ve, ali je res padel ali pa je bil vjet, naj to sporoči njegovemu očetu Anton Škrbec, vas Klanec št. 54, pošta Vransko. — Če kdo kaj ve, kje se nahaja Franc Simončič, ki je bil pri 7. lovskem bataljonu, 1. stotinja, vojna pošta št. 73 in bil vjet dne 20. nov. 1914 na Ogrskem od Rusov, naj naznani njegovi ženi Mariji Simončič v Dolenjavsi, pošta Radna na Dolenjskem. Stroški mu bodo povrnjeni. — Pogreša se Jakob Jansky, mornar na vojni ladiji »Kaiser Franz Josef I.« Pisal je začetkom novembra svoji materi po perile »Roke Katorske, in od takrat naprej se ni

več ne sliši le njem. Pojasniti se presijo na naslov: Karl Stržina, Maribor, Pohorje. Stržinski se povrnejo.

Promet s klavnimi prašiči in teleti je na ozemlju Narodne vlade SHS prost. Tudi oddaja mesa je prosta. Uradne delovne tane pa se ne smejo prekerati. Kdor jih prekorači, bo strogo kaznovan in se mu odvzame obrtna pravica. Cene so sledeče: Živa teleta prve vrste 6 K, druge vrste 5 K 1 kg, meso s približno prve vrste 10 K, druge vrste 9 K. Svinjako meso sveže 14 K, prekajeno 18 K, glavina in parkljevina 8 K, kranjske klo base 24 K, špik 22 K, mast 30 K 1 kg.

Promet s plemensko govejo živino. Poverjenstvo za kmetijstvo v Ljubljani deloča, da je promet s plemenske goveje živino in z govejo živino v gospodarske namene v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani prost. Izvažati se sme taka živina iz območja Narodne vlade SHS samo z dovolitvijo te Narodne vlade. Predpisi o prometu s klavno živino, o živinskih potnih listih in o prepovedi živinskih sejmov ostanejo še nadalje v veljavi.

Cenjenim naročnikom! Novo leto je tukaj treba bo zopet plačati list. Ker je zveza z Dunajem silno slaba, zato letos ne bomo priložili položnic za pošiljatev naročnine. Položnice potrebujejo v sedanjih razmerah cele 3 tedne, predne pridejo v naše roke; medtem pa se naročniki hudujejo na nas, da siračno nismo nič krivi. Letos terej kupite denarno nakaznico o in nam po nji pošljite naročnine. Nakaznice morate dobro izpolniti. Natančno napišite ob robu svoj naslov; t. j. ime, kraj prebivanja in pošto, da ne bo zmot. Denar pošljite na naslov: Slovenski Gospodar v Mariboru. Obenem napišite tudi poleg svojega imena, ali ste **STAR** ali **NOV** naročnik, ker nam stem silne elajšate delo in prepredite zmete pri pošiljanju lista. Začnite uaročnino takoj zdaj pošiljati da ne pride ob novem letu vse naenkrat, ker bi ne bilo mogoče gladko opraviti. Slov. Gospodar stane za celo leto K 8.—, za pol leta p 4.—, za četrt leta 2.—.

Dopisi.

Maribor. Krompir se bo oddajal pri določenih predajalcih v petek, dne 10. t. m. Na glavo pride 3 kg. Cena 90 v. — Banane četrtak, dne 9. t. m. od 2. ure naprej se bodo na Rotovškem trgu prodajala jabolka. Cena 1 K 50 v 1 kg. — Sveče se oddajajo pri določenih trgovcih od petka dne 10. dec. naprej za decemberske in januarске karle. Trgovci morajo karte za sveče takoj oddati.

Maribor. Obitelj Velavšekova v Mariboru je dobila iz Italije poročilo, da je sin Ivan Volavšek, poročnik mariborskega polka vjet v Citaduale Aquila v Italiji in da je zdrav. To poročilo naj bo v tolažbo vsem drugim, ki še pogrešajo svojce, kateri so stali v vojski proti Italiji.

Jarenina. Dne 18. dec. je umrla v Vukovskem Vrhu 63letna posestnica Terezija Kranjc. Zadelajo je srčna kap. Bila je vrla slovenska gospodinja; svoje otroke je vzgojila v slovenskem in krščanskem duhu. Pri hiši sta bila Slov. Gospodar in Straža že stara prijatelja. Vrla obmejni Slovenki svetila večna luč! — Dne 27. dec. smo pokopali posest. in obrtnika Janeza Hazl. N. p. v m.!

st. III v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. dec., se je v Slov. domu vršilo važno zborovanje, ki je bilo dokaj dobro obiskano. Govorila sta na shodu g. Franc Mermolja iz Pesnice in župnik Vračko. Ustanovila se je prepotrebna kmetijska podružnica za šentiljsko faro. Za načelnika je bil izvoljen g. župnik Vračko, za podnačelnika Franc Thaler, za tajnika Franc Lilek, za blagajnika pa Mirko Bauman; v odboru so še g. Vinko Bresner, g. Franc Freilham in Karel Swaty. Po gospodarskem zborovanju so se preresetavala važna politična vprašanja. Ljudstvo se je dobro poučilo o perečih vprašanjih, n. pr.: Ali bi res bilo boljše pod Nemško Avstrijo, ali so res Srbi krivi vojne, zakaj smo zdaj pod Srbi, zakaj pa ravno pod Petrom, ali ima ta res krvave roke itd. Že prvi dan se je oglasilo blizu 60 udov za podružnico.

Selnica ob Dravi. V nedeljo, dne 12. t. m. porani službi božji se vrši pri nas gospodarsko poučen shod. Govori nadrevizor Vlad. Pušenjak iz Maribora.

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Dne 15. dec. se je po sv. masi vršil v tukajšnji šoli pod predsedstvom g. nadučitelja Majcena dobro obiskan shod. G. nadučitelj nam je v poljudnem govoru razložil naš sedanji gospodarski in politični položaj. Po končanem navdušenem govoru se je na splošno željo volil odbor za NS. Za predsednika je bil izvoljen nadučitelj Majcen, za namestnika Greg. Železnik, za zapisničarja g. župnik J. Rožman, za odhormike: Jurij Gril, Jakob Walcher, Jož. Pesnic, Franc Folmajer, Simon Holcman, Miha Weber. M. Požarnik in N. Rohnik. Zborovanje se je zaključilo z navdušenim »Živijo Jugoslavija!«

Remšnik. Po hudi in težki bolezni opešan je moral naše težavne in hribovite župnijo zapustiti prihljubljeni kaplan g. Matija Krevh, da na zaprosenem dopustu pri starših do debra okrevaja, kar mu iz srca želimo vsi hvaležni Remšničani. Kje so sedaj tisti, ki so mu spomladi grozili z vesali in mu naprtili orožnike, ko je deloval za naše deklaracije!

Ivanjci. Dne 24. dec. je umrla blaga žena, gospa Marija Lasbacher rej. Klemenčič. Rajsa je bila vzor krščanske matere in žene. Vzgojila je dva sinova duhovnika, ki sta jo tudi spremljala na njenem zadnjem potu. N. p. v m.!

Sv. Križ na Murskem polju. Umrl je dne 24. vrl in vzgleden mladenič Martin Seršen iz Gerlave v 25. letu svoje dobe. Bil je vzor poštenjaka in blaga duša. Mirne spavaj!

Sv. Križ pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 5. jan. je naše izobraževalno društvo priredilo gledališko predstavo s petjem. Ob začetku je dr. Hehnjec imel častu primernem nagovor.

Ljutomer. Na Kraljevo, 6. januarja, smo pri nas imeli politično zborovanje. Bilo je prav dobro obiskano, zlasti od meških. Govoril je prof. dr. Hohnjec. Zbor je izrekel ester ugovor zoper počenjanje Italijanov na slovenski zemlji. Sklenilo se je tudi, da se obnovijo in poživijo krajevni odbori in okrajni odbor Slovenske kmečke zveze kot članice Vseslov. ljudska stranka.

Mala Nedelja. Na laški fronti je žrtveval dne 25. septembra svoje življenje podčastnik Jožef Malek iz Drakovcev, po poklicu kolar. Svetila mu večna luč!

Središče. Orti, prihajajte k počtnim shodom, ki se vršijo redno vsake nedelje ob sedmih zvečer v društvenih prostorih Nazdar!

Središče. Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 12. januarja po večernicah svoj mesečni shod.

Osluševci. Lep prispevek 1045 K je izročila pretekle dni ta vas Narodnemu svetu. Te kaže, da so sami navdušeni vaščani. Tudi fantje se izkazali svojo navdušenost napram naši vladi SHS. Vsi so se odzvali prvemu poklicu, katerega je izdal naš general Maister. Slava!

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, dne 12. t. m., popoldne po večernicah, se vrši občni zbor Bralnega društva pri Sv. Marku niže Ptuja v Posojilnici.

Slov. Bistrica. Naši nemščerki dobivajo sedaj svoje zasluženno plačilo. Nekaj jih že je »ričet«, druge že pa čak. Orožniški postajevođa Schinke, ki je zapiral Slovence leta 1914, je tudi že šel v »zaslužen« pokoj. Nadomestil ga je stražmejerster Koček.

Slovenska Bistrica. V slovenjebistriškem ekraju se je zelo razširila konjska bolezen srap in tudi druge kužne bolezni se širijo med širino. Živine rejce opozarjamo, naj bodo previdni, da se bolezen razširi še bolj. Narodni svet je radi tega poklical v Slov. Bistrico slovenskega živinozdravnika g. Soka iz Ormoža, ki je v svoji stroki zelo izvežban, in bo začel že 1. januarja 1919 ordinirati v Stigerjevi hiši poleg samostanske cerkve na glavnem trgu. G. Soka toraj živinozdravcem ket dobrega živinozdravnika toplo priporočamo.

Studenice. Na Stefanovo so priredili mladeniči igro »Kmet-Hered«. Vmes je bilo zelo lepo petje. G. železniški uradnik Rožman iz Poljčan nas je vrlo navduševal za našo mlado, lepo jugoslovansko državo. Na Sv. Treh Kraljev so dekleta napravile lepo prireditev.

Makole. Še vedno so pri nas gotovi ljudje, ki ne marajo pripoznati Jugoslavije. Tako se vedne hujska nek trgovci proti naši državi; pa naše zavedno ljudstvo se od takih ljudi ne bo dalo za peljati. Poakrbeli bomo, da se tem gospodom stopi na prste!

Poljčane. Dne 29. dec. smo imeli v Poljčanah shod v šoli, ki je nad vse sijajno uspel. Udeležba je bila ogromna. Shodu je predsedoval župnik Cilenšek, predsednik NS v Poljčanah. Obrazložil je namen in pomen prirejenega shoda in naglašal, da naj besede, ki jih bo ljudstvo slišalo, v srcu ohrani in naj pade seme na rodovitna tla. Govor-

nika sta poljubno, jedrnat in s čudovito jasnostjo slika naša postanek, bodoči razvoj in razmah naše ljubljene Jugoslavije. Posebno dr. Reisman je očiglasal nekdanje pogobonosno vladanje Habsburžanov in brezmejno trpljenje našega troedinega naroda med vojne. G. Ravnik pa nam je dokazal sijajne bodočnosti sjeдинjenje Jugoslavije. Z velikim navdušenjem je ljudstvo sledilo izvajanjem govornikov. Lepi shod se je zaključil s pesmijo »Lepa naša domovina«.

Sr. Jurij ob juž. žel. Crna, žalna zastava iz trške obšarske hiše je naznanjala, da je dne 24. grudna zjutraj umrl dolgoletni zaslužni trški župan, posestnik, cerkveni ključar, član načelstva hranil, nice in posejilnice, ud krajnega šolskega sveta itd. gosp. Franc Pisanec. Rajni je bil mož kremenitega, katoliškega mišljenja, dobrohoten in postrežljiv, prijazen in nadvse gostoljuben. N. p. v m.!

Celje. Po poročilu graških listov se v noči 2. januarja neznanu storiči podrl spomenik cesarja Jožefa II. pred Narodnim domom.

Teharje pri Celju. 73letni mizarski mojster Ivan Jancić je v ježi radi domačih preprirov 22. decembra streljal na svojo 76letno ženo; radi zadanih poškodb je 28. decembra umrla. Mož se je sam javil sodniji.

Novacerkev. Na Stefanovo se je po jutranji sv. masi vršil v šoli dobro obiskan shod, na katerem se je govorilo o Jugoslaviji in Kmetijskem društvu. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem potovalnega učitelja Gorjana in domačega kaplana Pučnika. Po shodu se je ustanovila Kmetijska podružnica, k kateri je pristopilo 50 članov.

Smrtno ob Paki. Tukajšne bralno društvo je imelo dne 1. januarja po večernicah občni zbor. Na predlog g. Franca Irman se je v imenu vseh zborovalcev poslal na Narodno vlado v Ljubljano odlošni protest proti zasedenju jugoslovanskega ozemlja na zahodni meji in proti krivičnemu postopanju napram prebivalcem slovanske narodnosti. Zborevalci obsojajo divjaška nasilstva koroških Nemcev do Slovencev in zahtevajo, da se vse ozemlje, kjer prebivajo Jugoslavlani, neokrnjeno priklapi novi državi Jugoslaviji, ki naj živi in procvita!

Brezice. Na brzojavni pozdrav o priliki manifestacijskega shoda dne 15. grudna t. l. dobi je Narodni svet sledeč brzojavni odgovor: Beograd. Sporočam Vam iskreno zahvalo in pozdrav Njega Velikanstva kralja Petra in Njega Visočanstva prestolonaslednika regenta Aleksandra za Vašo iskreno narodnega čuta prožeto pozdravno brzojavko. Po najvišjem nalogu, šef dverske kancelarie.

Odvetnik dr. Josip Leskover ima svojo pisarno v poslopyu stare gimnazije, Koroška cesta št. 1.

Stenografsko-rojepisca takoj sprejme odvetnik dr. Jos Leskover, Maribor, Koroška ul. 1.

Odvetnik dr. Vladimir Serneć naznanja, da se je vrnil in da je znova otvoril svojo pisarno na Glavnem trgu št. 18 v Mariboru.

Med. univ. dr. Oskar Ziegler, kot okrožni zdravnik, preselil se je od Sv. Marjete niže Ptuja v mesto Ptuj in ordinira sedaj naprej v hiši trgovcev Artenjaka in Šotteriča, 1. nadstr.

Pasar Karel Tratnik se je vrnil z bojišča in zopet izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela v Mariboru, Župnijska ulica 3.

Jugoslavija Jugoslovonom, Knjižica, ki se je tako priljubila našemu ljudstvu, se zopet dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Cena s poštnino vred 25 v. m. Sloveni, sezite prične po njej!

Rozumenje številke »Slovenskega Gospodarja« in »Sveto« stanejo od 1. oktobra naprej v razprodaji 90 v. m. brez cene na to, ali imajo 4 ali 8 strani!

Marija, Zlatostni Materi. Premišljevanja in molitve. Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirne lahko trdimo, da tako popotnega, živinega molitvenika še Slovenci do sedaj nimajo, kakor je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svoje-mu ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu osem obširnih premišljevanj o Zlatostni Materi božji, katršnih dosedaj še ni bilo v slovenski nabožni književnosti. Premišljevanjem sledi velike številke molitve pobožnosti v čast Zlatostni Materi in v čast trpljenju Jezusovemu, štiri sv. mase in zbirka splošnih molitev in pobožnosti. Ob koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnika, za umirajoče in za rajne. Novo knjigo prav toplo priporočamo. Cena s poštnino vred K 6.50. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Posvetitev družin presv. Sren Jezusovemu je naslov novi knjižici, ki obsega kratko zgodovino te od papežev toplo priporočane pobožnosti in pa posvetivne molitve. Ob koncu je pridjana za duhovnike tudi molitev za blagoslovljanje kipov ali podob presv. Sroca. Knjižica se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane s poštnino vred komad 30 v. m. komadov s poštnino vred 25 K.